

Implementatie van de richtlijn 2010/32/EU voor preventie van prikaccidenten in Nederlandse ziekenhuizen

Paul van Wijk, januari 2013
VU medisch centrum, Amsterdam
Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's-Hertogenbosch

Aantal prikaccidenten in Nederland

Nationaal Hepatitis Centrum extrapolatie:

- 13-16.000 per jaar (totaal)
- 15 (9,9 – 17,6) per 100 bedden (zkh)

Noordoost Brabant:

- 10.6 / 100 FTE (zkh)
- 1,7 in verpleeghuizen
- 1,0 politie en pi

- www.hepatitis.nl

- van Wijk er al. Differences between hospital- and community-acquired blood exposure incidents revealed by a regional expert counseling center. Infection 2006;34(1):17-21.

Situatie in Nederland

- Lage prevalentie van HBV, HCV en HIV
- Landelijk (gezamenlijk) protocol prikaccidenten sinds 2007
- Indeling laag- en hoogrisico accidenten
- Vaccinatie risicoberoepen HBV

Arbowet

- Directive al opgenomen per 1-1-2012 (!) in bestaande regelgeving (Arbobesluit)
- Werkgever is verplicht te zorgen voor een veilige werkomgeving
- Waar mogelijk veilige materialen gebruiken
- Kostenaspect mag geen rol spelen

Handhaving

- In 2014 inspecties biologische agentia door Arbeidsinspectie (Inspectie SZW)
- SZW heeft bekendheid gegeven aan richtlijn
- Nog niet duidelijk hoe verder te handhaven
- Instelling mag aanpak zelf bepalen

Rapport Veiligheidssystemen

In 2008 rapport over inzet van veiligheidssystemen in opdracht van ministerie door NHC

In kaart brengen:

- Nut van veiligheidssystemen
- Kosten-baten
- Effectiviteit
- Laatste stand van zaken

Conclusie rapport

- Meerkosten bij aanschaf
- Reductie van kosten door vermindering prikaccidenten
- Ook niet-kosten gebonden voordelen
 - Waardering medewerkers, veiligheidsgevoel
- Instructie en scholing is essentieel

Aanbevelingen rapport

- Gebruik beschikbare veiligheidssystemen waar mogelijk.
- Onderhandel met leveranciers over kosten (pakketbesparing) of koop met meerdere instellingen in.
- Kijk kritisch naar de veiligheid van de medewerker. (taak voor de werkgevers, Arbeidsdiensten, adviesraden én werknemers)

Best Practice AMC Amsterdam

- Veiligheid onderdeel van Arbodienst
- Arbodienst begeleidt aanschaf en introductie veilige materialen
- Uitgebreide scholing omtrent veilig werken voor medewerkers per afdeling
- Doorlopende acties

Stand van zaken Nederlandse ziekenhuizen

Soort naald	geconverteerd
•Infuusnaalden	70%
•Bloedafnamenaalden	40%
•Injectienaalden/diab. naalden	10%

Knelpunten

- Omzetting nu vooral door afdeling Inkoop
- Geen expertise in concept veilig werken
- Leveranciers betrokken bij introductie op werkvloer
- Arbodiensten nauwelijks betrokken

Aandachtspunten

- Niet voor alle scherpe materialen is er nu een veilig alternatief
- Hierdoor terughoudendheid bij omzetting door ziekenhuizen
- Nog lang niet alle materialen die geconverteerd kunnen worden zijn dat ook

Meer nadruk op:

- Totaal pakket van maatregelen om veiliger te werken
 - Verbod op recappen
 - Introductie veilige systemen
 - Aanpassen werkwijzen (procedures)
 - Scholing en instructie
 - Gewenning...

Conclusie 1

- Arbodiensten moeten het voortouw nemen en niet afdeling Inkoop
- Het veiligheidsbeleid van het ziekenhuis op het gebied van prikaccidenten moet duidelijk zijn
- Het pakket is veel meer dan alleen materialen aanschaffen!

Conclusie 2

- Omzetting is (nog) niet voltooid
- Continue proces omdat er steeds nieuwe materialen op de markt komen
- Arbeidsinspectie moet op bovenstaande punten toezien